

Èxode

EUROPA HAURIA D'ESTAR CONTENTA
D'ACOLLIR MÉS REFUGIATS
I IMMIGRANTS ECONÒMICS.
PER A BÉ SEU I DE LA RESTA DEL MÓN

© The Economist

Europa ha tingut els ulls tancats durant massa temps a l'esbojarrada i sanguinària guerra civil de Síria i ha intentat aturar a les seves portes mateix multituds que patien. De sobte, les portes del continent, que estaven tancades, s'han obert gràcies a dues forces polítiques. L'una és la consciència moral, desvetllada a última hora per la imatge d'un nen siríà ofegat en una platja turca. L'altra és el coratge polític d'Angela Merkel, la qual va dir al seu poble que deixessin de banda la por dels immigrants i que tinguessin compassió dels necessitats.

Desenes de milers de sol·licitants d'asil es dirigiren a borbolls a Alemanya, en tren, autobús i a peu corejant "Alemanya! Alemanya!", on finalment foren rebuts per gernacions que els ovacionaven. El que Alemanya està fent patent és que la vella Europa, també, pot acollir els rendits, els pobres, les masses amuntegades que anhelan de respirar en llibertat. Diu que pot absorbir, no milers, sinó centenars de milers de refugiats.

Unes tals xifres sens dubte suscitaran moltes preocupacions: que les diferents cultures es veuran inundades d'estrangers, les economies es veuran aclaparades, que s'haurà de posar fre als beneficis socials i fins i tot que s'hi esmunyiran terroristes. De partits antiimmigració n'hi ha cada cop més arreu d'Europa. Als EUA, per la seva banda, hi ha polítics que volen aixecar murs perquè els forasters hi ensopeguin.

Això no obstant, la reacció de considerar els immigrants principalment com una càrrega està profundament equivocada. La resposta a aquestes conegudes pors no és aixecar més barreres, sinó administrar les pressions i els riscos per garantir que la immigració millori la

vida no sols dels immigrants sinó també la dels països d'acollida. Per començar, cal no perdre el sentit de les proporcions. El punt de partida és un sentit de la perspectiva.

Willkommen, bienvenue, salaam alaikum

Com a continent ric i pacífic envoltat d'extenses zones de pobresa i caos, Europa és un ganxo molt potent per a molta gent que busqui una vida millor. Els quatre milions de refugiats sirians són equiparables al milió dos-cents mil de les guerres dels Balcans dels anys 90 i als quinze milions de després de la Segona Guerra Mundial. L'Agència de l'ONU per als Refugiats, ACNUR, comptabilitza 59.5 milions de persones entre refugiats i gent desplaçada per la força a tot el món. Europa no els pot encabir a tots. Però la veritat és que la majoria de la gent s'estimaria més dur una vida decent a casa. A més a més, la història de les migracions és un catàleg de pors hipertrofiades, amb in comptables exemples d'exiliats –per altra banda– que formen vibrants comunitats que enriqueixen els seus països d'acollida: els jueus, els armenis, els vietnamites que abandonaven el país per mar i els asiàtics d'Uganda, per citar-ne només uns quants. La *Willkommenskultur* d'Alemanya l'encerta, tant moralment com econòmicament i políticament. És un exemple per al món sencer.

Els encarregats de formular polítiques han de pensar en tres grups: refugiats, emigrants econòmics i els propis votants. Comencem pels refugiats. Els sirians conformen el contingent més nombrós dels sol·licitants d'asil a Europa. Acaçats per les bombes de barril del règim de Baixar al-Assad i els gihadistes d'Estat Islàmic, els sirians satisfan tots els requisits per a ser reconeguts com a refugiats amb una "ben justificada por a la persecució", segons la convenció de

l'ONU sobre refugiats del 1951. Ajudar els sirians és una obligació moral.

La responsabilitat és no sols d'Europa, sinó del món sencer. Cal una política coordinada per administrar la crisi siriana en cada estadi de la cadena de desplaçament. Cal un esforç concertat per parar els peus a la guerra, començant per la creació de refugis protegits. Les agències de l'ONU, afeixugades per la tensió, han de ser degudament finançades. Els veïns de Síria, que han acollit el contingent més nombrós de refugiats, necessiten ajuda per proveir-los d'educació, i no sols uns mers campaments al desert. Els EUA, els països occidentals i especialment les riques monarquies del Golf, haurien de reasentar molts més sirians –així com 1.8 milions de refugiats indoxinesos van ser reasentats als anys 70 i 80. Els països de trànsit necessiten ajuda per administrar aquests fluxos humans i com a mínim absorbir una part d'aquesta gent. Els refugiats haurien de poder sol·licitar asil a Europa sense posar en perill les seves vides en mans dels traficants de persones; això potser significa establir centres de control en països de trànsit. A Europa els refugiats s'haurien de repartir de manera justa i equitativa arreu de la UE; i els immigrants a qui se'ls negués l'entrada haurien de ser ràpidament repatriats. Els països balcànics occidentals (Albània, Kosovo, Sèrbia) haurien de ser considerats països segurs.

El destí dels refugiats està molt entrelaçat amb el dels immigrants econòmics. Pugen als mateixos vaixells i el rancor contra els immigrants erosiona el suport per als refugiats. Aleshores, com tractar aquells que volen una vida millor abans que una vida més segura?

Mentre que els Estats potser no són capaços de triar qui ve buscant protecció, sí que volen escollir els qui vénen a treballar. Una bona disposició a acceptar immigrants legals dóna als països més

camp per repatriar els que són il·legals; expedir més visats fa que els països veïns s'impliquin en el sistema i, doncs, una raó per cooperar a l'hora d'estrancar els fluxos il·legals. Però la qüestió fonamental és que Europa necessita immigrants econòmics. Té massa pocs treballadors per pagar les jubilacions dels seus ciutadans i cobrir els serveis que requereixen. Els immigrants són contribuents nets a l'erari públic. Injecten dinamisme econòmic. Són, quasi per definició, persones amb iniciativa.

Els votants, però, potser no són tan optimistes. Els nouvinguts necessiten habitatges, escoles i assistència sanitària. Hi ha proves que contribueixen a abaixar els salaris dels més mal pagats –per poc que sigui. Allà on els mercats de treball són rígids els immigrants corren el perill

de convertir-se en una classe marginada. No obstant, això són arguments no per a una Europa com a fortalesa, sinó per a unes bones polítiques públiques –i especialment per al tipus de mercats de treball oberts i flexibles que Europa necessita tant si accepta els immigrants com si no.

Els votants tenen por que els refugiats no encaixin. Una vella idea de la cristiandat guaita encara dins de la identitat europea moderna. Des dels atacs contra els Estats Units del 9/11 i els assassinats terroristes d'Europa, les relacions amb les minories musulmanes s'han fet més tibants. Això no obstant, la compassió envers els musulmans necessitat és part de l'antídoto contra una ideologia gihadista que és odiosa. Per contra, milions de sirians, insensibilitzats, abandonats al ressentiment a la perifèria d'Europa, se-

rien una font d'extremisme que no respectaria cap frontera.

Mostreu, doncs, amor als estrangers

De segur que hi ha límits respecte a la quantitat d'immigrants que una societat pugui acceptar. Però les xifres que Europa proposa acollir no els infringeixen ni de lluny. Els límits de la tolerància social són borrosos. Canvien amb el temps i segons les circumstàncies i els dirigents. La *Willkommenskultur* demostra que la gent d'Europa és molt més acollidora que no suposen els seus nerviosos polítics. Les polítiques de la dignitat poden abatre les polítiques de la por. Angela Merkel ho ha entès; i això hauria de fer la resta del món.

Traducció de Francesc Sellés